NAM THỨ MƯỜI BỐN. — SỐ THỨ 2658 — NGÀY THỨ TƯ 27 JANVIER 1926

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 4634

	HANOI						
	Hanoi, Haiphong, Tourane, Saigon, Phnom-Penh, Vientiane, Pakse, Kratié, Stung-Treng	Cambodge, Laos, Kouang-Tchéou-Wan, Hongkong, Chine	Siam, Indes Anglaises, Philippines, Japon, Java, Sumatra	Autres pays de l'Union Postale	Autres pays
Một năm.	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 068 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le cm
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

HÀNG TẾT

Từ hôm bước sang tháng chạp ta đến giờ, khắp hè chợ nhà quê, đâu cũng nghe rộn-rịp về hàng Tết; các nhà thợ thuyền lo làm hàng Tết, các nhà thương-mại lo buôn hàng Tết, nhà giàu có lo thu xếp công việc để sắm đủ lệ bộ hàng Tết cho thật trang hoàng lịch-sự, nhà nghèo túng cũng lo bớt chắt-lít nhiều để kiếm một đôi thứ hàng Tết cho khỏi thua chị kém em; giá nhỏ trẻ, mẹ bảo con chỉ những là đi xem hàng Tết, đi mua hàng Tết. Mà hàng Tết là gì? Vì sao mà có cái tiếng « hàng Tết »? Tết là ngày đầu trong một năm, là cái biểu-hiện hết năm cũ sang năm mới, mỗi năm mỗi Tết, nước nào cũng có ngày ấy chứ không phải riêng gì có một nước ta; nhưng nước ta xưa nay theo cái lễ tục của Tàu, đối với ngày Tết cho là phụng sự tổ tiên rất long trọng, nên ngày Tết hội thân bằng rất vui-vẻ, là một ngày thường thời bánh lạc rất thú-vị; ngày thường thì ăn gì cũng được, mà Tết thì tất phải cỗ bàn sang trọng, bánh trái linh đình; ngày thường thì mặc gì cũng xong, mà ngày Tết thì tất phải gấm vóc lụa là, nhẫn vòng hoa hột, ngày thường thì cửa nhà bày biện loàng-xoàng, mà ngày Tết thì tất phải nghi-môn màn quẩn, đỉnh-đồng lọ sứ; ngày thường thì khách-khứa tự tiếp sơ-lược, mà ngày Tết, thì tất phải rượu ngon bánh ngọt, thuốc lá chè hoa; vì có cái lễ tục ấy mà những đồ ăn, đồ dùng, đồ ngoạn-hảo, đồ trần-thiết cũng bao nhiêu những vật thuộc về xa-xỉ phẩm đều thành ra những đồ nhu yếu cho người mình trong ngày Tết cả; người cầu nhiều thì người cung tất cũng nhiều, năm rằn nức đến dạo này là tấp nập xôn xao, các nhà công-thương vì cớt bán trong vụ Tết mà làm ra hoặc buôn về những đồ ấy, người mua hàng cũng vì cớt dùng vụ Tết mà đi sắm những đồ ấy, thành ra có cái tiếng « hàng Tết » thông-hành ở trong xã-hội ta. Đi gọi là hàng Tết tức là những đồ chỉ nhu-yếu cho người ta trong ngày Tết như trên kia đã kể, phần nhiều không phải là những đồ người ta nhật-dụng không có không được, chẳng qua là những đồ trần-thiết cho đẹp nhà, thưởng ngoạn để cầu vui, đãi khách để lấy cái tiếng sang, phô với chúng bạn phố phường để lấy cái thể-diện người thanh kẻ lịch; mà cả một nước ai cũng ăn Tết, chơi Tết, thì người cần dùng đến cái hàng Tết ấy thật nhiều, trong một cái thời-kỳ ngắn ngủi có đầu đuôi vào độ một tháng trời mà ai cũng cần cho phải có mới được, phải đủ mới nghe, thì vật-giá tất có đắng cũng hơi lên, không tránh làm sao khỏi cái sự mua đắt được. Hàng mua phải đắt mà vốn không phải là những thứ nhật-dụng tất-nhu, giá toàn là có hàng của người mình làm ra bán cho nhau, thì lợi sáng xuống nia, cũng không lấy gì làm đáng tiếc cho lắm; nhưng nào có thế đâu, thử nhìn khắp các phố các chợ ở suốt các nơi đô-hội inh-thành là những chỗ chứa hàng Tết, bày hàng Tết để dử người mua, có mấy thứ là hóa-sản của mình: nào độc-bình sứ, nào nghi-môn Tàu, nào rượu mùi, nào bánh hộp, nào xì-gà, nào nước hoa nào chè, nào kẹo, nào thủy-tiên, nào lễ đỏ, cho đến giấy xanh, giấy đỏ, giấy vàng, giấy bạc, pháo thăng-thiên, pháo mãn-địa là những thứ đốt ra thành tro, có khi lại xảy ra cái họa lái lửa cháy nhà nữa, bài tổ-tôm, bài tứ sắc, bài kết, bài tây là những thứ đánh chơi vô ích, có người lại mang phải cái bại thua tiền mất việc nữa, mà cũng đều kể vào trong các món hàng Tết cả, bấy nhiêu món thật không có món gì là món nội-hóa của mình. Mỗi năm một vụ Tết, tính nhà hơn bù nhà lên, mỗi nhà sắm hàng Tết hết độ mươi đồng, lấy nói trong nước có độ sáu triệu nhà, một cái tiền tiêu phí trong vụ Tết này cũng vỡi năm mấy đến sáu mươi triệu bạc, mà sáu mươi triệu bạc ấy ít nào cũng đến ba bốn mươi triệu là cái số phải nộp về tay ngoại-thương; ba bốn mươi triệu bạc ấy nếu không tiêu phí vào vụ Tết mà biết gom góp nhau để gây dựng nên một cái sự-nghiệp công ích gì lớn, thì mỗi năm ta lại chẳng lập được một cái công-xưởng hay một cái đại nông-cục dư? Nghĩ mà đáng tiếc.

Cái lễ tục về ngày Tết của ta không phải là không có cái hay, không phải là nhất khái nên bỏ hết; nhưng dù không bỏ cái lễ tục ấy đi nữa, thì sự sắm hàng Tết cũng không phải là một sự bó buộc trong lễ tục ấy tất phải có thể mới xong: phụng sự tổ-tiên, thì ngon rau bát nước mà thành kính cũng cảm-cách được thần minh, cần gì phải có giấy bạc giấy vàng, bánh pháo nổ đi đánh, câu liễn treo tặc-sỡ; tụ họp thân bằng thì chén nước miếng trầu mà hòa thuận cũng vui vầy trong làng xóm, cần gì phải có cao mâm đầy cỗ, hút xì-gà nói chuyện, chuốc sâm banh chúc mừng; ta có theo cái lễ tục cũ, mà ta không cần phải sắm sửa nhộn nhịp, đem cái đồng tiền hữu thực dụng đổi giá đắt với đồ vật không thiết nhu, hàng năm lại lậu-chi ra ngoài một số tiền rất lớn. Ở một nước người còn hiếm của còn kiệm như nước ta bây giờ, cần nên tiết-kiệm tích-súc để bồi đắp cái nền kinh-tế mà mong có ngày giàu thịnh kịp người, thì cái thói phù xa lãng xí như cái thói xô nhau sắm hàng Tết này, tưởng cũng nên bảo nhau bớt-bớt đi là phải.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 23 Janvier 1926

Ai-lan hồng giáo-chủ Mercier

Ở Bruxelles có tin rằng hồng giáo-chủ đã tạ thế lồi 15 giờ.

Việc giấy bạc ở Hang-gia lị

Việc nước Pháp, và nước Hung đã điều-đình với nhau về việc giấy bạc giả đương gấp phải lúc rắc rối khó khăn. Người Hung-gia-lị nói việc rồng quyền cho cho viên chức chính-sát nước Pháp và các viên chức nhà Pháp-quốc ngân-hàng tra xét ở nước Hung đến thế để là qui, không thể rộng được hơn nữa.

Nước Hà-lan với phế-đế nước Đức

Nghe đâu chánh-phủ Hà-lan cho phép cựu đông-cung nước Đức ngày 27 janvier này đến Doorn để dự lễ sinh-nhật phế-đế.

Nước Đức với việc bồi-thường

Trong tháng décembre, ở Berlin có ký 150 bản hợp-đồng về việc nộp sản vật để tính vào bồi khoản. 150 bản hợp đồng đáng giá là 10 triệu marks. Số sản vật tóp tỉ trước đến giờ không kể thanh mỏ, cộng được 10 triệu marks cả thảy.

Việc tài chánh nước Pháp

Hội liên hiệp các viên chức bộ tài-chánh, có các viên-chức về sở trước bạ, các viên chức về ngạch thu thuế, các viên chức về sở thuế ngoại ngạch vân vân, lấy làm lo về cái tình khó khăn ngày nay, có gửi thư đến quan tổng-trưởng nói rằng việc khó khăn là do cái lẽ sau nầy:

1° Các cơ quan thành chánh không thích hợp với cái chức vụ quốc gia ngày nay; 2° đối với cái cơ thể vụ của các viên chức tấy cần giữ một cái quan-niệm quí cổ; 3° Việc ấn-định tô thuế không có phương-pháp, và số thuế định giá nặng thái quá.

Cứ như ý các viên chức, thì 1 không cần phải đặt thuế mới, cũng có thể quân bình được các số chi-thu; 2 thu thuế mới cũng không được bao nhiêu tiền, vì cứ thu các thứ thuế cũ cũng đã lắm việc lắm rồi; 3 Nếu các thuế sẽ định lại cho nặng đi thì thuế lại thu được nhiều lắm; 4 Một vài thứ thuế mới, nên để cho nghị viện ấn định; 5 Nên đặt các sở riêng để thông tin tức về việc tô-thuế, khỏi cho những nhà phải đóng thuế và các viên chức thu thuế có thể đồng lao cộng tác với nhau.

Ngày 24 Janvier 1926

Việc ở Syrie

Quân Pháp đánh đuổi địch-quân trốn trong miền Nobra, địch quân vỡ lở chạy vào trong rừng, bỏ lại một trăm cái tử thi, quân Pháp lấy được một cái đồ của địch-quân.

Việc ở Nhật-bản

Ở bắc bộ Nhật-bản tuyết rơi dữ dội. Một vài nơi, tuyết dày tới hơn 5 mètre. Hai xã ở tỉnh Yamagata bị tuyết phủ kín. Đường giao thông bị tắc.

Bị chiến tranh nào tin rằng việc binh đem đến Mãn-châu đã rút về.

Nam tước Fujimura, nguyên thượng thư bộ giao thông, có chỉ nghị cái chánh sách của tòa nội-các đối với Trung-hoa. *(Indopacifi)*

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Nguyên tôi có quen với một ông ấn năm nay 76 tuổi. Vợ trước ông mất đã 10 năm; ông liệu người kế thất 7, 8 năm nay, nghèo nàn đã không còn cái gì, lại ốm-bệnh quá lẽ làm khổ cái tuổi đáng kính của ông, mà ông muốn ly hôn. Vậy:

1° Phải làm đơn thế nào?

2° Nếp đơn ở đâu? Chính ông phải đi? Hay là cậy người khác, hay là gửi thư gửi có được không?

3° Khi quan tòa đã nhận đơn thì công việc sẽ ra làm sao? Có phải phí tổn gì?

Nay kính hỏi

LỜI ĐÁP. — Nếu người vợ sau lấy có con cheo và có vào sổ giá-thú thì muốn bỏ phải xin lí dị tại tòa án Ấn, phải làm đơn kể dayên có làm sao mà muốn lí dị. Có tính người chồng phải đi, hoặc gửi thư bỏ thì ông bưu điện cũng được. Khi tòa nhận được đơn lấy sẽ cho đòi cả đôi bên trước hầy đã cho đoàn tụ, nếu đôi bên không nghe thì tòa sẽ cho lí dị. Bên nào thua thì phải chịu các khoản lệ-phí. Phí tổn là thế, chứ không phải là đi lễ ai đâu. Nhưng khi gửi đơn phải đính theo nộ số tiền nghe đâu 5 đồng thì phải đủ tiền dự án.

Pa.h-L.

Việc Trung-hoa

Nước Nhật với Trung-hoa

Về cái thái độ của Nhật-bản đối với hội-đồng quan thuế ở Bắc-kinh, và về việc Anh Mỹ phản kháng việc triều hồi tài khoản, người ta đoán rằng hội-đồng sẽ ưng một khoản thuế phụ cao hơn cái số 2 1/2.

Ngô-bội-Phu tiến binh

Ngô-bội-Phu đồng ý với Trương-tác-Lâm dẫn các đạo binh ở Hán-khẩu đến Thành-châu, và Hà-nam. Ngô tiến binh làm nghẽn đường bỏ-xe Kinh-hán. Trước đây chỉ có đường ấy là đáng được thôi.

Nước Nga với Trung-hoa

Theo như tin ở Cáp-nhĩ-Tân gởi đến thì sau khi quân của Trương tác-Lâm tăng giao Ivanoff và tịch-biên các xe-lửa, thì chánh phủ Xô-viết đã triệu-tập các đạo xích vệ. Hai bên đương gắng nhau.

Các người ngoại cuộc lấy làm hoan nghênh bức thư của chánh phủ Xô viết gửi cho bộ ngoại giao, và cho Trương-tác-Lâm, xin đừng xúc nhiễu quân lính ở đường hỏa xa đông bộ Trung-hoa, vì lời lẽ bức thư ấy có vẻ như một bức tối hậu thư.

Lời lẽ bức thư ấy khác hẳn với bức thư của Hoa kỳ.

Người ta có ý mong đợi xem bức thư của chánh phủ Xô viết sẽ ra thế nào. Cũ cái thái độ của Nhật-bản tại hội đồng lĩnh-sự tài-phán, thiên hạ cũng lấy làm ưu ý ấm

Việc hành động của Phùng-ngọc-Tường

Phùng ngọc-Tường cùng gia quyến cũ đi tàu bay đi Ourga

Trương-tác-Lâm tiến binh

Quân của Phụng-thiên đã tới Đông-cố, và đương dọ-bị tiến đến Thiên-tân.

Tại đường hỏa-xa Đông-bộ Trung-hoa

Công-ty hỏa xa Đông-độ Trung-hoa báo rằng vì cái thái-độ của quân lính, xe hỏa không sao đi lại được. Các tư-gia tổ-chức các đường ô tô để chở hành khách và hàng hóa. Các báo Trung-hoa yêu cầu đừng binh lực mà đối phó với việc ấy, bất các giao nước Nga-Trung, và độc chiếm lấy quyền sở hữu đường hỏa xa. Bộ Ngoại-sự Nga ở Cáp-nhĩ-tân đã đem việc ấy trình với M. Tchitchérine, cùng các quan đại-sứ Nga ở Tokio và ở Bắc kinh, và quan thống binh Nga ở Viễn đông Bí thám mưu Trương tác Lâm đề cho quan Nga. Tình trạng rất nguy-ngập.

(Indopacifi)

Tin Saigon

Saigon, ngày 23 Janvier 1926

Các quan sứ-thần

M. Pila, sứ-thần Pháp ở Xiêm là đã tới Saigon. Cả M. Amafori sứ thần Ý ở Bangkok cũng tới nơi.

Lễ Ninh-lăng

M. Europe, chánh giám-đốc chính-trị sở đại-diện chánh-phủ Nam-kỳ đến dự lễ Ninh-lăng.

(Indopacifi)

Tự do diễn đàn

Cũng cuộc khai-khẩn đồn-điền nếu thế nào?

Kỳ trước ký-giả đã bàn qua về cái chính sách khai khẩn miền trung-du, nay xin lược bày cái ý-kiến thiển-cận về cũng cuộc khai khẩn đồn-điền nên thế nào cho thích hợp.

Như ký giả đã nói, những người sẽ chủ trương việc khai khẩn đồ toàn là người ít vốn cả, vậy xin theo về phương-diện « ngân vấn » mà bàn.

Nhưng kinh doanh được một thửa đất có thành điền, phí tổn cũng phải đến 4, 5 nghìn bạc, như vậy thì một người chưa dễ đã tự lực làm nổi, tất phải rộng đến cách hợp cổ mới nên; song hợp cổ lấy chi à vài ba anh em nhà hợp một vài anh em bạn đồng chí cùng nhau, mỗi người xuất vốn lấy 1, 2 nghìn.

Cách đó tưởng cũng khó gượng gì, mà có lẽ lại là một cách rất hay, vì ở một nơi lẻ thứ, mà có người trò chuyện, bàn bạc với nhau, giúp đỡ, nương tựa lẫn nhau, thì lại có được nỗi lo sự tế-sẻ vô-thân, khuây được mối buồn bã xa nhà xa cửa, mà bớn lòn, vững chí ở yên được.

Việc khai khẩn đến để ra cũng như muôn nghìn việc khác, chỉ khó có buổi đầu mà thôi, hễ khi đã vượt qua được cái thời-kỳ khó khăn ấy rồi thì cái việc đương mà trông mong công việc, ngồi mà tính hoạch hoa-lợi. Bởi vậy nhất nhất việc gì cũng cần chính đốn cho có trật tự, cho đáng phương pháp mới được.

Khi đã được phép khai khẩn một khu đất nào, thì trước hết hãy tìm mở thợ điện, cao-rào mà nhờ làm lấy người giàu nhà cho kia đào, chắc chắn phí tổn tưởng cũng không mấy, vì vật liệu ở sơn lâm chẳng thiếu gì, rồi tùy tài tây lực mộ lấy điền tốt. Đến tốt nên chiêu dụ những người nhà quê trung-châu, ở trung-thiện mạnh mẽ, buổi đầu tưởng cũng không cần nhiều, chỉ độ vài ba mươi người cũng tiệm đủ rồi. Duy cần làm sao cho đất phu được ấm no, sung túc, được vui vẻ, thôn thuế, thì mới có đủ sức mạnh, mà chống lại được với con ma « ngã-nước ». Đến lúc lấn chân tay của ta, chân tay có khỏe mạnh thời công việc mới khỏi đình trệ. Lương nuôi điền tốt là một khoản chi tiêu lớn nhất, ta phải trù liệu cho dư dật. Đại khái trong đồn-điền có tới 20 đến 30 nhân-khẩu thì chi-ít phải tới 100 đồng đến 200 đồng một tháng, như thế trong một năm nghĩa là trong cái thời gian chưa có một thứ hoa lợi nào, khoản chi tiêu này phải tới 1500 đồng cho tới 2500 đồng.

Đến như điền khi buổi đầu cũng chưa phải sắm máy, chỉ là các thứ liềm khí dùng để khai phá như dao búa rìu, xẻng, cuốc vân vân... sớm khi sự lĩnh rộng với trâu bò thì mấy tháng sau khỏi công mới phải cần đến.

Công việc sắp đặt xong, là bắt đầu khởi công ngay. Trước hết hãy tìm những nơi đất thấp, đáng nước được hay có thể tát nước vào được, nghĩa là có thể cày cấy được thì khai phá. Khi làm thì các ông chủ cần phải trông nom sốt-sắng luôn, thì công việc mới chạy. Cho được việc sơ sơ thì nên chia ra từng bọn làm 5, 7 người một. Công việc đến bên lúc tối thì cứ trong 3, 4 tháng đã có thể khai hoang được 10 hécta mẫu rưỡi, rồi lại tính bình quân mỗi người trong một tháng làm được một mẫu; như vậy nếu được chỗ đất để làm ở lâu rằng còn được hơn nữa.

Gặp đất mùa cày sớm, thì nên cho điền tốt cấy tạm nghỉ việc khai phá mà sắp sửa việc làm ruộng là việc họ vẫn quen biết xưa nay, vài ba chục người, với nhau làm cho trâu, làm cho trăm mẫu ruộng thời đất khó làm đến đâu cũng vẫn được ung dung nhàn-hạ.

Mùa hạn, gió hảo, ngày qua tháng mà sắp sửa việc làm ruộng là việc họ vẫn quen biết xưa nay, vài ba chục người, với nhau làm cho trâu, làm cho trăm mẫu ruộng thời đất khó làm đến đâu cũng vẫn được ung dung nhàn-hạ.

Mùa hạn, gió hảo, ngày qua tháng mà sắp sửa việc làm ruộng là việc họ vẫn quen biết xưa nay, vài ba chục người, với nhau làm cho trâu, làm cho trăm mẫu ruộng thời đất khó làm đến đâu cũng vẫn được ung dung nhàn-hạ.

Gặt thì xong lại khai thêm đất mới. Từ đây về sau, công việc lại bớt bỏ hơn trước, các nhà điền chủ lúc bấy giờ theo cơ hội mà ung dung mà bỏ bớt mà mở mang. Số ruộng đất tăng lên đến thế nhân-công vật-liệu phải tăng đến đó. Nếu ta cứ xét tiêm tất, đối đãi với dân phu có độ lượng thì chẳng bao lâu số đất hoang-vu kia đã thành thành lập, thành trại trù mật, phồn thịnh ngay.

Cơ sở đã bỏ vững vàng, bấy giờ ta sẽ khuếch trương cái nghề nông phố của ta mà thổ địa có thêm lợi được; đại để như giống café, cao su (như cây hevea), thầu-dầu, camphre vân vân... là những thứ hàng đang tiêu thụ rất mạnh ở các thị trường ngày nay và sau này đó. Ta lại xem trong nghề nông-phố của ta có cái gì nên cải lương thì cải lương ngay, thí dụ như dùng các cơ khí trong nghề làm ruộng, vừa đỡ tổn nhân-công lại vừa mau chóng; dùng đồ bón hóa-học, giống giọt thứ cây cho thích hợp với thổ địa, khi hậu vân vân... thế cũng là một cái thú hữu ích trong nghề nghiệp ta!

Rồi đó về sau, lợi đất ngày một tăng, ta chẳng những được hưởng một cái lợi nhỏn, mà cho làm cho một xứ ấy người đông bang được nhờ nữa, há chẳng là một cái vinh dự sao?

Nhưng ta sở dĩ nói được nghiệp lớn là nhờ những người chân tay của ta bỏ đắp nên. Ta phải xét kĩ thế nào cho người ấy được thỏa thuê, thì mới có thể sử mạnh, mà chống lại được với con ma « ngã-nước ». Đến lúc lấn chân tay của ta, chân tay có khỏe mạnh thời công việc mới khỏi đình trệ. Lương nuôi điền tốt là một khoản chi tiêu lớn nhất, ta phải trù liệu cho dư dật. Đại khái trong đồn-điền có tới 20 đến 30 nhân-khẩu thì chi-ít phải tới 100 đồng đến 200 đồng một tháng, như thế trong một năm nghĩa là trong cái thời gian chưa có một thứ hoa lợi nào, khoản chi tiêu này phải tới 1500 đồng cho tới 2500 đồng.

Đến như điền khi buổi đầu cũng chưa phải sắm máy, chỉ là các thứ liềm khí dùng để khai phá như dao búa rìu, xẻng, cuốc vân vân... sớm khi sự lĩnh rộng với trâu bò thì mấy tháng sau khỏi công mới phải cần đến.

Công việc sắp đặt xong, là bắt đầu khởi công ngay. Trước hết hãy tìm những nơi đất thấp, đáng nước được hay có thể tát nước vào được, nghĩa là có thể cày cấy được thì khai phá. Khi làm thì các ông chủ cần phải trông nom sốt-sắng luôn, thì công việc mới chạy. Cho được việc sơ sơ thì nên chia ra từng bọn làm 5, 7 người một. Công việc đến bên lúc tối thì cứ trong 3, 4 tháng đã có thể khai hoang được 10 hécta mẫu rưỡi, rồi lại tính bình quân mỗi người trong một tháng làm được một mẫu; như vậy nếu được chỗ đất để làm ở lâu rằng còn được hơn nữa.

Gặp đất mùa cày sớm, thì nên cho điền tốt cấy tạm nghỉ việc khai phá

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	16 độ
15 giờ	18 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 10
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 45
Thóc hạng nhất,	—	6 65
Ấp ngô	—	5 85

Giá học. — Kể từ ngày 26 Janvier 1926, giá học ở kho Nhà-nước định là 18 $ 20.

Bà lớn Toàn-quyền tiếp khách. — Ngày thứ năm 4 février này, bà Lê-n Toàn-quyền Alexandre Va-e-ne đi vắng, vậy hôm ấy bà sẽ tiếp khách thay ông. Vậy những ai có việc cần phải đến chầu bà Toàn-quyền, đến thứ năm sau là ngày 11 février 1926, mới có cuộc tiếp khách nhé 5 giờ tới 7 giờ.

Một toa xe lửa chở thư bị cháy. — Một toa xe-lửa chở thư đi từ Saigon ra Nha-trang ngày 12 janvier bị cháy hết ở trong quãng đường Cana đến Hòa-tĩnh mà phải lôi ngược đến tại thau ở trên toa máy hơi sang. Thư từ cháy hết không còn được gì cả.

Những thư từ bị cháy ấy là thư ở Saigon đi Dalat, Tourcham, Phan-rang, Ninh-chữ; ở Hải-phòng đi Phan-rang; ở Saigon đi Ba-ngòi; ở Hải-phòng đi Ba-ngòi; ở Saigon đi Nha-trang; ở Saigon đi Ninh-hòa, Tuy-hòa, Sông-cầu, Qui-nhơn, Faifoo, Tourane, Huế, Vinh, Thanh-hóa, Ventiane, Luang-Prabang, Hà-nội, Hải-phòng; ở Phan-thiết đi Nha-trang, Huế, Phan-rang, Ba ngòi bọt; ở Biên-hòa đi Phan-rang; ở Phan-ri đi Phan-rang và Nha-trang.

Tại trường cao đẳng Sư phạm. — Ông Maybon đốc-học trường cao-đẳng Sư-phạm về Pháp nghỉ thì nay ông Mathieu được bổ thay.

Trạng ngạch cai-trị. — M. Bosse de Lurcourse ở C, chủ sự ngoại hạng mới ngài bổ hạn thì nay đổi đi Mon-cay sung chức phó công sứ và chức chủ khảo-hạch thay M. Lariviere về nghỉ.

M. Rouan phó công-sứ Hà-đông nay đổi đi Tuyên-quang, thay M. Simore mới tự-sát.

M. Bayrand bổ-tập hạng nhất, nay đổi đi Hà-đông thay M. Rouan.

M Giraud bổ-tập hạng nhất tòng sự tại tòa nhì pr Thống-sứ nay đổi Bắc-ninh thay M. Filipeski.

NÊN NHÂN DỊP GIÁ BẠC CAO MUỐN BÁN VÌ PHẢI ĐI XA

Một cái xe ô-tô « Berliet » 12 mã-lực, chạy rất tốt, có 2 bánh sơ cua, và nhiều đồ phụ nữa, giá : 1300 đồng.

Hỏi tại M. BONNAL
Garde Indigène, Bắc-ninh
5536

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.
3001

Giúp con nuôi. — Nay đặt ra tại Hanoi một hội-đồng có MM. Dupuy Đốc-lý Hanoi làm chủ tọa, bác-sĩ Sarraihe, Tr'a're, Nguyễn-văn-Vinh làm hội-viên để mỗi một cuộc đánh sẽ lấy đồ vật, tiền tiêu được sẽ cho con nuôi thành-phố là xã Hauviné bên Pháp.

Mỗi vé được bán 1 đồng bạc và số vé nhiều nhất được đến 4.000 là cùng.

Đến ngày 15-3-mới 1926 thì rút số do Hội đồng trên lấy trúng nom và do quan Đốc-lý Hanoi kiểm soát. Những số được số yết cho công chúng biết bằng giấy yết thị và đăng vào nhật trình.

Kỳ thứ ngày rút số hạn trong một năm mà những số được không lấy về thì sẽ cho xã Hauviné cả.

Hội đồng Bảo-hộ. — Hội-đồng Bảo-hộ đã họp sáng 1 ô-nay do quan Thống-sứ Robin chủ tọa. Trong những vấn-đề đã xét thì có :

Tờ dự thảo hợp-đồng nhượng kí công cho thành phố Hà nội m t khu đất của công-ty Bắc-kỳ ở phố Lambert và đường Rol andes.

Tờ dự thảo hợp-đồng nhượng cho công-ty Bắc-kỳ mấy k u đất ở Bắc-ninh.

Việc định thuế nhập cảng và xuất cảng các sản vật.

Việc đặt một thị sảnh Annam tại tỉnh lị Ninh-bình.

Việc p ân làng Da-dương, tổng Lam-trường châu Lạc-yên, tỉnh Yên-bày làm hai làng khác nhau.

Duyệt y tờ hợp-đồng làm mấy cái nhà cho người đau nằm tại tỉnh Hòa-bình.

Duyệt y tờ hợp-đồng phòng khí mua 100 tấn gạo hay bắp để cấp cho những dân bị thất lạc trong năm 1926.

Việc M. Vũ-Phương xin miễn thuế môn-bài ở Hanoi.

Việc M. Wong foo-Dzun xin g'am thuế thân và thuế môn-bài.

Việc M. Vũ-quang-Long xin khai hầu đá ở Quảng-yên.

Việc mua ba mẫu ruộng đất để mở rộng trường Tafi-khê ở Lạng sơn.

Tờ dự thảo nghị-định cho phép lấy 7.000 bạc cho sổ dự-toán Bắc-kỳ là tiền của dân mấy làng trong phủ Kiến-xương tỉnh Thái bình tự nộp cho Nhà nước để chịu vào tiền làm một nhà hộ sản trong phủ ấy.

Tờ dự thảo nghị-định không lấy những lô đất số 45, 48, 49, 51, 55 và 56 ở trên Tam-đảo mà trước định để dành cho nhà nước nữa.

Vậy tờ hợp-đồng lĩnh trong 4.000 thước đất để dùng vào việc trị thủy ở phía tây Đào Phương-trà.

Việc sắp nhập tổng Yên-phu thuộc vào châu Bảo-lạc vào châu Vị xuyên.

Vậy M. Nông-ích-Lạc tuy một cái thân thương lĩnh Cao-bằng xin phép chiếm cứ một khu đất ở tỉnh lỵ để làm lại đền « Tam trang » vẫn vậy.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc.

MỞ HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY
3002

TRUNG BẮC HỌC HIỆU
校學北中

22, phố Nhà-thờ (rue G. Lamblot) Điện-thoại số 150

HIỆU-TRƯỞNG: **PHẠM HUY-LỤC**

Là trường tư-thục của báo Trung-Bắc-Tân-Văn mở ra có đủ năm lớp Sơ-học kiêm-bị, dạy theo như chương-trình nhà nước, nhưng chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Học-phí lấy nhiều hơn các trường khác là vì nhà học lịch-sự và sạch-sẽ không kém gì các trường nhà nước và mỗi thầy học chỉ dạy độ 25 học-trò trở lại. Hễ quá số ấy thì lại mở thêm lớp khác. Các thầy học kén toàn những người sành nghề cả.

Buổi tối có lớp học riêng chuyên dạy những học-trò đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt và thi vào các trường Cao-đẳng tiểu-học.

Giấy xin học gửi đến Trung-Bắc Học-hiệu 22 phố Nhà-thờ, Hà-nội.

Một tin mừng cho các nhà muốn biết luật. — Bản quán vừa tiếp được thư của quan phó Binh-trưởng A. Dejean de la Bâtie, hiện ở bên Pháp, nguyên giáo-sư trường Cao-đẳng hành Pháp chính, cho phép bản báo hạ giá mấy bộ sách luật của ngài soạn còn bằng tổng Pháp cả.

Quốc-tế công pháp (*Droit international public* trước giá 3 $ 00, nay hạ giá 2 $ 00; Quốc-tế tư pháp (*Droit international privé*) trước giá 3 $ 00, nay hạ giá 2 $ 00; Hàng-hải pháp lệ (*Droit maritime*) trước giá 3 $ 00, nay hạ giá 1 $ 50 và Thương-luật học (*Droit commercial*) trước giá 4 $ 00, nay hạ giá 3 $ 00.

Mấy bộ sách luật này, bản tờ bán-quán. Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài.

Muốn biết lịch sử ông Phan-bội Châu và cái án lưu lưu của ông tại Hội-đồng đề-hình mới rồi thì nên xem quyển sách của báo *Trung Bắc-tân văn* đã xuất bản, có biên chép đủ tờ trạng biện và các lời hiện thuyết của hai luật-sư cãi cho ông Phan. Những lời tranh-b'ện và những lời hiện thuyết ấy duy có báo *Trung-Bắc-tân-văn* là biên được hết.

Giá bán một quyển 12 xu.

Retour mandé thì gửi thêm 8 xu là hai hào.

Mỗi quyển trang đầu có một cái ảnh ông Phan-bội-Châu.

Mua buôn và mua lẻ hỏi tại nhà in báo *Trung Bắc tân văn*.

FAMILY-CINÉMA

Rạp chớp Bóng phố hàng Buồm

Tối thứ hai 25 — tối thứ ba 26 ban ngày và tối thứ tư 27 janvier 1926 *Tại bản rạp chiếu Phim-ảnh*

ĐỨC

BÁO ĐẠI HOÀNG-ĐẾ

LÊN NGÔI

Thời sự rất mới mẻ, quốc-dân ta, ai cũng muốn xem vậy ! ! !

Mau mau kẻo hết

HAI NHÀ CHO THUÊ MỘT TỪ 1er AVRIL 1926 TRỞ ĐI.

1° Số 66 bis và 68 phố hàng Trống, hiện dùng làm nhà Khách-sạn tây, vườn rộng, cửa ra hai phố, hết chương 31 Mars 1926 ;

2° Số 7 đường lên Bưởi, xế cửa tràng Bảo-hộ, vườn rộng, trông ra Hồ-Tây.

Trong hai cái nhà ấy, sẽ cho thuê một còn một cái để ở.

Hỏi tại bản-quán

Quan cố-vấn Collet. — Quan cố-vấn Collet tòa Thượng-thẩm Hanoi về nghỉ hưu Pháp ngày năm ngoái đã trở sang chuyến này rồi. Hôm bữa có lời chúc mừng ngài đã tới nơi.

Hội đồng xét việc kỷ-lục cho các quan lại Annam. Hội-đồng xét việc kỷ-lục cho các quan lại Annam về dịp xuân thì đàm đã họp tại phủ Thống-sứ ngày hôm qua. Chiều hôm nay lại họp buổi nữa, ngày mai thì xong. Hội-đồng này quan cai-trị Grandjean đồng lý phủ Thống-sứ, quan cai-trị Dupuis, đốc-lý thành-phố Hà-nội, quan cai-trị Tessier chánh tòa quan lại phủ Thống-sứ, quan tuần-phủ Sơn-tây Nguyễn huy-Tường.

Trường trung-học Albert Sarraut. — Ông trưởng giáo trường trung-học Albert Sarraut có lời bí-số để học-sinh cũ trường Albert Sarraut và trường Paul Bert, người Pháp và người Nam biết rằng ông định lập một cái « hội học-sinh cũ trường trung-học », vậy xin các học-sinh ấy cho biết ngay chỗ ở hay giờ để có thể mời đến dự một hội-đồng dự bị về việc lập hội ấy.

Học-sinh đã bỏ trường trung-học song học bên Pháp, thì xin các giáo-quyền rõ các tờ giấy, như đã vào các lớp trên trường trung-học, trường kỹ-sư, hay trường đại-học nào, v. v. và lại có biết quyền sở phải thưởng của nhà trường trong học trong năm mới rồi, thì cũng xin

VỊ CÓ NHIỀU MUỐN BÁN MỘT

Auto « CITROEN LUXE » 10 mã-lực, chạy rất tốt, kiểu đẹp, làm bánh 710 × 90 cao-su tốt, đủ cả đồ phụ tùng, mới chạy 25 000 km., chưa vẫn cầm máy lấy. Giá : 1.000 $

Hỏi tại M. BOULAIN, Docteurès & Rézes NAM-ĐỊNH.
5.531

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh dong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois » 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.
3009

Hội-đồng quản-trị trường Nam sư-phạm. — Hội-đồng quản-trị trường nam Sư phạm Hanoi nay đổi các viên chức sau này :

Chánh hội-đồng : Quan cai-trị Brière ở tòa-sứ việc chính-trị và chánh Bảo-kỳ.

Phó hội-đồng : Quan chánh đốc-học Bảo-kỳ.

Hội-viên : Ông Đốc-học ông tư-ngân, một ông giáo cao chức nhất ở trường Sư-phạm, ông Đào-văn-Hiếu, tri huyện hưu trí, quản làng Cổ am, huyện Vĩnh-bảo (Hải-dương).

Giới thiệu sách mới — Bản-quán mới tiếp được một quyển sách nhan là ĐÁ BANH (Le Football association), của ông Phạm-văn-Tiếp ở Châu-đốc gửi tặng. Sách này do ông có nhiệt-tâm về đường thể dục, đem những điều đã xem xét trong những cuộc thi-thao, nhất là cuộc đá banh mà bạn thiên-niên nước mình trong mấy năm nay rất là nhàm chuộng, chia ra làm mười một khoản, chỉ về cách thức, rất là rõ ràng và có bổ ích cho thanh-niên muốn tìm tòi về thể dục vậy.

Bản-quán xin giới-thiệu cùng các độc-giả. Sách dày 5 trang giá bán 0 $ 30.

Lời cảm ơn. — Nội-nhân tôi không may tạ-thế, nhà neo con mọn, không dám đông đạt đến tai các ông các bà ; các ngài là có lòng hộ cố, hoặc đi đưa đám, hoặc gửi thư thăm, hoặc cho lễ phúng viếng, tấm lòng quí-hóa ấy, chúng tôi không bao giờ dám quên. Vậy có mấy lời cảm tạ, xin các ngài biết cho.

Quan phủ : Đỗ-mạnh-Tùng
Ái tử : Đỗ-mộng-Lương
Đỗ-mộng-Lượng
Đỗ-mộng-Bỉ
Ái nữ : Đỗ-thị-Lợi
Đỗ-thị-Lộc
Đỗ-thị-Lễ
Tế tử : Trần-văn-Hoàn
Đồng bái tạ

Tòa Thượng-thẩm — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Đỗ ô-tô đè phải người. — Một bồi Nguyễn-đức-Thiện là chauffeur cầm máy ô-tô đưa chủ là M. Bosse Aussenac cùng anh và con cái chủ đi chơi ở đường Hanoi Haiphong. Đến Lạch-tray đi trái đường để phải một người đánh phèn bị thương nặng phải chữa ở nhà thương mất non một tháng mới khỏi. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt Ng-đức-Thiện 1 tháng tù, và bồi thường đủ tiền thuốc men. Thiện không chịu, chống án lên tòa Thượng-thẩm. Tòa này xử giảm án cho Thiện còn 15 ngày tù, và bồi thường như cũ.

Vô ý làm người bị thương. — Một hôm Ng-trọng-Tam cầm máy đưa ô-tô đi ở Hanoi Nam-định, chẳng may đến Kiến-an thì gặp phải một người đàn bà tên là Phạm-thị-Quang bị thương nặng. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt Ng-trọng-Tam 16 quan. Tòa Thượng-thẩm thấy cho vì xét là lỗi tại người bị thương, vì thấy rằng còi mà xe đã gần tới lại chạy ngang đường.

Lừa thông giấy bạc giả. — Ng-văn-Thi và Nguyễn-văn-Minh bị bắt được trong mình mang giấy bạc giả 20 đồng phải tòa án Trùng trị Nam-định phạt mỗi người 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm hôm qua cho xử vì những người ấy có lẽ không biết là giấy bạc giả.

Chống cự người sở Thương-chính. — Một hôm Đỗ-văn-Toan và vợ là Đỗ-thị Cúc cùng người nhà là Phạm-văn-Nhỡ chở muối lậu. Khi người Tây sở Thương chính cùng lính được tin báo thuê một cái thuyền đuổi theo, khi tới nơi thì lẽ Đỗ-văn-Toan cầm sào gộc chống cự, đánh những người sở Thương-chính không cho sang thuyền bắt muối lậu. Sau chúng làm rơi cả thuyền cần những người sở Thương-chính bị tàn-N-hàng người sở Thương-chính ma bị vỡ bỏ được cả, còn người đàn bà chèo đò lấy bị chết đuối. Tòa án Trùng-trị phạt Đỗ-văn-Toan, Phạm-văn-Nhỡ mỗi tên 2 năm tù và Đỗ-thị-Cúc 18 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tên Toan và tên Nhỡ và giảm tội cho thị Cúc xuống 1 năm tù.

Hỏi nhỏ thuốc Đông-trần ở Uông-bí cần dùng người thầu khoán việc làm đường sắt hầm mỏ than, mỏ đá v. v
5.534

BÁN ĐẤT CHIA RA TỪ Ô LÔ MỘT

Một ngoài trông ra những phố Reinach và phố Riquier về con đường Gia-long.

Hỏi tại số 77 đường Gia-long, từ 12 đến 14 giờ và từ 17 đến 18 giờ.
5.532

VỊ VỀ TÂY MÀ BÁN

Một cái auto hiệu Panhard Levassor Carrosserie Honoré mười hai mã lực.

Còn mới và tốt.

Hỏi ông Henri Duron ở nhà máy Nam Hanoi.
5.517

Nghỉ tại Pháp. — M. Phan-cao-Lãy (Paul Ambroise) chánh thông-ngôn ngạch Tây tại tòa Thượng thẩm được nghỉ sáu tháng lĩnh cả lương để nghỉ tại Paris.

Về việc giết người lấy của ở trên tàu Tân-Xương — Về vụ lấy nay lại nghe được tin đồn rằng người bị bại là một người ở Sầu-lộc là Thi lấy lẽ một đàng huyện. Người ta đồn rằng cũng vì chuyện ghen tuông mà sinh ra cái thảm kịch ấy.

Lại có người cho việc người ấy bị giết một cách ám muội, có lẽ người ta phạm là một tay làng chơi quen biết đã lâu yêu người người lại chẳng yêu, chiều hoa hoa lại chẳng chiều hoa mới cũng, nay gặp dịp muốn phỉ lòng ép liễu rồi hoa, không xong nên tay tra thì đã bỏ bóng.

Nhưng đó còn là những tin đồn cả, khi nào được gần gì đích thực thì bản báo sẽ đăng sau.

Số 21

Nam-Tòng Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Triệu-diễn-thọ nói :

— Kẻ khéo dàn g bình ở Trung-quốc ngày nay không ai bằng *Lưu-trí viễn*. Nay *Lưu trí-viễn* trấn-thủ tại *Thái nguyên*, nếu hắn biết quân ta tới đây, tất đem quân đón chận phía sau, hễ giờ phía trước có quân *Tân*, phía sau có quân *Lưu*, hai bên cùng đánh ập vào thì ta khó lòng mà gỡ cho thoát. Chi bằng hộ-bị sai một toán quân đi đánh *Thái-nguyên*, khiến *Lưu-trí viễn* phải tự giữ mình thì không kịp đem quân ra mà ngăn-trở ta vậy.

Vua *Khiết-đan* khen phải, tức khắc sai *Vi vương* đem một vạn quân đi đánh *Thái-nguyên*. *Vi vương* vâng lệnh, đem quân đến địa giới *Thái-nguyên*, hạ trại ở phía bắc huyện *Tá-dương*. Bằng cờ rập đất, trại ấy rất lớn.

Có thám-tử phi báo *Lưu trí viễn*. *Lưu-trí-viễn* liền họp các tướng lại để thương nghị.

Quách vụ-nói :

— Tình-hình của *Khiết đan*, đóng lại thành *Bồi-châu*, còn quân của *Vi-vương* đều là những quân hèn yếu, ta không đáng lo sợ vậy.

Lưu trí viễn nói :

— Tướng quân tiến binh ra đánh mặt trước, còn ta thì đem một toán quân lẻn sang phía nam. Hai bên cùng đánh ập vào, tất thế nào cũng thắng được.

Quách-sự-y kế thi-hành. Ngày hôm sau, hai bên cùng nhau giáp trận, *Vi vương* cưỡi ngựa cầm giáo đứng ở trước hàng quân, bên này *Quách-sự* cũng đối mã trợ mặt ra giáp, thúc ngựa múa đao mà tiến vào.

Quách-sự quát to lên mà mắng rằng :

— Bọn giặc ngông-cuồng kia, không hiểu thời thế, dám đem quân đến xâm phạm đất ta, muốn tốt thì mau mau lui quân, khỏi đến nỗi tan vỡ.

Vi vương cũng mắng rằng :

— Chỉ người đâu trái lời nước, gây việc binh đao, ngày nay nhà người nếu biết tự-tử mình trời thì nên kịp mở cửa thành mà đầu hàng đi, may ra không đến nỗi mất thân như vậy.

Quách sự nổi giận, thúc ngựa xông vào để đánh *Vi-vương*. *Vi vương* giơ ngọn giáo lên đỡ. Hai bên giao-chiến, mới đó ba bốn mươi hợp, bỗng nghe tiếng reo hò ở phía sau-mau, súng nổ vang trời, có một toán quân của *Lưu trí viễn* tự phía sau ập lên đánh.

Vi-vương hoảng hốt kinh sợ, liền bỏ không giao chiến với *Quách sự* nữa, quay ngựa chạy về bản trận, không ngờ lại gặp *Lưu-trí-viễn* đang chắn ngang đường. *Lưu-trí-viễn* thấy giao-chiến có một hợp, đã chém chết được *Vi vương* ở dưới chân ngựa.

Quân *Khiết đan* thua trận, đều hàng rất nhiều. *Lưu-trí-viễn* lại đuổi theo đến hơn ba mươi dặm, cướp được cả xe lương-thực đem về. Đại binh của *Khiết đan* chạy về *Bồi-châu*, đem tin *Vi vương* chết trận vào báo cho vua *Khiết-đan* biết.

Vua *Khiết-đan* giật mình kinh sợ mà phán rằng :

— Nếu quân *Lưu-trí-viễn* kéo ra thì ta tất không có chỗ mà tăng thân vậy.

Nói xong, tức khắc truyền lệnh đem hết lương-thảo trong thành đóng xe đưa đi, bỏ thành *Bồi-châu*, theo con đường *Thích-thành* trốn chạy.

Lại nói truyện *Tân* châu đã ngợi khen *Lưu-trí viễn* ở trước. Bọn *Lệ-thế trình*, *Hoàng-phủ-ngộ* cùng *Đỗ-uyên-khanh* cũng đều đem quân theo hai đường thấy lục sông tiến đến *Thích-thành*, cách hai mươi dặm họ trại. *Tân-châu* ngợi tin quân *Khiết-đan* đến, truyền lệnh cho các tướng đem quân đuổi đánh.

Hoàng-phủ ngộ sai người đi dò-la tin-tức quân *Khiết-đan* thì chúng về báo rằng :

— Quân *Khiết đan* nghe nói quân *Tân* kéo đến, đang sửa soạn kéo qua sông để đối địch.

Hoàng phủ ngộ liền sai *Lương-hán chương* đem 5 rg in quân ra phục-phục ở bên bờ sông đợi khi quân *Khiết-đan* đang sang nửa chừng thì xông vào mà đánh. *Lương-hán-chương* vâng lệnh đi ngay. *Hoàng-phủ ngộ* cũng đem một toán quân đi tiếp ứng.

Khi quân *Khiết-đan* đang chèo thuyền qua sông thì toán quân mai-phục ở bên bờ sông đợi khi quân *Khiết-đan* đang sang nửa chừng thì xông vào mà đánh. Quân *Khiết-đan* thấy vậy rất sợ, tiến cũng dở mà thoái cũng dở.

Lương hán-chương thúc ngựa múa đao, đón đánh quân *Khiết đan*. Tướng *Khiết đan* là *Lỗ a thai* giơ ngọn giáo lên để đối địch, bị *Lương-hán chương* chém cho một nhát, chết ngay ở dưới chân ngựa, rồi quăng thây xuống sông.

Hoàng phủ-ngộ lại đem quân đến tiếp ứng, quân *Khiết-đan* thua to, ngã lăn xuống sông mà chết, kể hàng mấy nghìn người, còn bị quân *Tân* bắt nặng vàng đến mấy nghìn người nữa.

Tân-châu nghe tin thắng trận, xiết bao mừng rỡ, Khi ấy đại binh đóng ở *Bàn châu*, *Tân-châu* lại truyền tiếp thêm quân đi đón *Khiết đan*. Quân *Thiết đan* rất về thành *Đồ đôn-khẩu*, canh thì nghiêm-mật, đi phòng quân *Tân* kéo đến.

Bấy giờ gặp cơn mưa dầm mãi không tạnh, cho nên quân *Tân* mới không đuổi đánh nữa, nhưng quân *Khiết-đan* người và ngựa đều bị mỏi mệt, cũng hoảng hốt không biết làm ra thế nào.

Triệu diễn thọ nói với vua *Khiết-đan* rằng :

— Quân *Tân* sợ cái kế thế của ta, tất không dám tiến, chi bằng ta đem quân đến vây thành, cướp lấy phủ kiếu thì mới có thể thắng được.

Vua *Khiết-đan* nghe lời, tự đem hơn 10 vạn quân đến đóng ở phía bắc thành *Bàn-châu*, còn *Thái sư* ấn thì đóng ở phía tây-nam, cờ rầm liền nhau, thành thế rất lớn.

Chủ tướng bên *Tân* là *Cao-hành-chu* cũng sắp sửa đem quân đến đánh. Tướng *Khiết đan* là *Triệt diễn-phúc* cầm giáo thúc ngựa ra đứng ở trước hàng quân, cùng *Đỗ uyên khanh* giao-chiến.

Hai ngựa giáp nhau, vừa độ 30 hợp thì *Triệt diễn-phúc* bị *Cao-hành-chu* đâm một thương ngã lăn xuống đất mà chết.

Khiết-đan cũng thúc giục binh ngựa, dàn một toán tinh-binh ở trong trại kéo ra.

Tướng *Tân* là *Cao hành-chu* trông thấy, lấy làm giận ngựa ra đánh. Hồn-chiến một trận, hai bên đều có thương, từ giờ ngọ đến giờ dậu, cả thảy một trăm mười hợp, lấy giờ mới thu quân về trại.

Vua *Khiết-đan* trông thấy quả *Tân* còn thịnh, mới triệt những *Dương-quang* về rằng :

— Hôm trước nhi-ngươ rồi quân *Tân* đã chết đến mất quá nửa rồi, có sao ngày nay lại còn nhiều đến như thế !

Dương-quang nấn xấu-hổ mà không dám trả lời. Ngày hôm sau, *Triệt diễn thọ* lại khuyên vua *Khiết-đan* nên lui binh. Vua *Khiết-đan* nghe theo, đem toàn những quân tinh-kỵ đi trước hai bộ.

Quân *Tân* dàng sách số thấy, tự trên mặt thành, bèn tên xuống như mưa, còn phục binh ở bốn mặt, cùng xông lại đánh.

Bọn *Hoàng phủ-ngộ* và *Đỗ uyên-khanh* cũng đem quân đánh trại tây bắc của quân *Khiết đan*. Quân *Khiết-đan* cố lực, đều quăng bỏ cả binh mà chạy.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

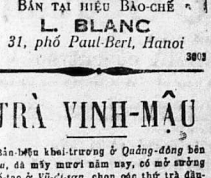

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Mặt mỏ nẹc,
15 châu-kính
Mã và kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
● *39, Phố Paul Bert, — HANOI* ●
3011

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ ba 26 Janvier 1926
ĐỨC MẪU ĐỀN CỘT CỜ
Tích hát mới soạn sự tích đức Mẫu đền Cột-cờ ở tỉnh Nam-định. Rất hay và rất vui.
Tối thứ tư 27 Janvier 1926
GƯƠNG TÀY LIẾP
(Hồi thứ tư)
Vở chèo cả lương soạn thành được hơn 20 đêm hát rất hay. Hồi này vui trò hơn các hồi trên. Lần này diễn lại có sửa đổi lại một vài chỗ để nay mai in thành sách bán. Xin giữ chỗ ngồi trước. Đến tối chủ-nhật 31 Janvier 1926 thì diễn lại hồi thứ năm (Hồi cuối cùng).
3006

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : 1$30
Pommade Ribal
Làm cho đỏ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. 2 thứ ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3003

TRÀ VINH-MẬU
Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông bên Tàu*, đã mấy mươi năm nay, có mở *xưởng chế-tạo ở Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi

cao như liên-tâm, ô long và thủy tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.
Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU dâng bày, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.
Các chi điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
3023 *Vinh Mậu trà hiệu cẩn bạch*

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Urotormine
Giá 1$30 một hộp 3001

Ngạch quan lại. — M. Nguyễn-hữu-Phúc, tri-huyện hạng ba, huyện Yên-sơn (Tuyên-quang), nay đổi đi huyện Kim-sơn (Ninh-bình), thay M. Nguyễn-hữu-Lộc nghỉ.

M. Ng.-Hồng, tri-huyện hạng nhì tòng sự tại tòa nhì phủ Thống-sứ, nay bổ đi tri-huyện Yên-sơn.

M. Dương-tự-Phan, tri phủ hạng nhì, nay được thêm hạn nghỉ dưỡng bệnh một tháng lĩnh nửa lương.

Thưởng hàm về việc cải lương. — M. Ng-văn-Đào chánh-tổng Thượng cửu, phủ Kinh-môn (Hải-dương), được đặc cách thưởng hàm tòng cửu-phẩm văn-giai (9,2) vì đã có công trong việc cải lương.

VIỆC BẮC-KỲ

QUẢNG YÊN

Thuyền chuyển. — M Bài-thế-Chịch tòng sự tại sở Bưu-điện, chiều nào đón xe, nay được đổi đi Mo-cay. Ông xuống tầu, từ hôm thứ tư vừa rồi, người tiễn chân đông lắm.

PHỦ-LÝ

Nạn ô-tô. — Hồi 5 giờ chiều ngày thứ bảy 23 janvier, chiếc xe ô-tô số T. 2289 do tên *chauffeur* Đàm-quang-Liên, 31 tuổi, quán làng La-khê, huyện Yên-hưng, tỉnh Quảng-yên cầm máy, chở xe có M. Gasaldi ở Haiphong và một người phụ tá-xế là Trần-Phụ người ở Đồng-hới về, khi xe đến chỗ kilomètre 69 + 200 gần ga Phú-lý, hãy giờ xe đang chạy 50 kilomètres một giờ, thình lình có người con gái 16 tuổi, tên là Lê-thị-Cầm người làng Kim-lũ, huyện Thanh-liêm chết ngay tại lập tức.

Còn xe thì lộn nhào đi mấy vòng rồi đâm xuống vệ đường gãy tan tành ra cả.

20 phút sau có xe của luật-sư Bonna ở Ninh-bình ra và xe quan Công sứ Hà-nam cho xuống phó cứu ông Bonna hèa cho *chauffeur* cầm xe về, còn ông thì lên xe quan sứ Hà-nam đem M. Gasaldi về nhà thương Hanoi.

Người chauffeur của M. Gasaldi thì không việc gì, còn người phụ tá-xế Trần-Phụ ngồi đằng sau xe thì chết ngất đi, mãi đến nửa đêm mới tỉnh lại.

Tá-thị Lê-thị-Cầm hiện đã giao cho thân phụ là Lê-văn-Châm lĩnh về để mai táng.

Việc này còn đang xét.

VẠN-HOA (Port-Wallut)

Cướp. — Đêm hôm 22 rạng ngày 23 Janvier vừa rồi, hai nhà đang mơ màng giấc điệp, lỗ tai thấy đen nổ từ phía, tiếng kêu gào giết sợ. Đó là một bọn cướp toàn người khách, có non chục khẩu súng kiểu mới (có lẽ là súng của bọn quân lạc ở Đông hưng) đang đánh phá làng Mỹ han loni vì cướp nhà Ly-si-giong buôn bán ở Vạn hóa. Chúng vơ vét thực bạo mất ba nghìn, còn vòng xuyến, nhẫn, dạ, vải cũng các thức phẩm khác nước gần hơn nghìn. Được tin báo, lập tức ông đồn Tirot tới ngay, nhưng chúng đã tẩu thoát rồi. Mấy hôm nay, ông vẫn ra tâm truy nã mà chưa có hiện quả, vì đường lối đầy rẫy khó khăn, giáp luôn ba đồn Tiên-yên, Bacbé, Uông-dương là sào huyệt của bọn hải-tặc thường tụ họp ngoài vịnh để thừa cơ cướp bóc. Còn các thuyền rau gạo thường nhật đi lại buôn bán ở các đồn kể trên này phải cần thận lắm, kẻo mất của lại hại người.

VIỆC KINH-ĐÔ

Hoàng-thượng ngự lâm tang nghi. — Hồi 9 giờ ngày 22 Janvier 1926 đức Bảo-đại Hoàng-đế phụng luỡng Tôn-sung từ giá đến nơi trường Bà-công cũ ngự lâm các hạng tang-nghi.

Trước khi ngự giá đến nơi thì tại trường Bà công các hạng tang nghi hãi cụ và minh-khí những vật để làm hoàn công thảy đều bài liệt theo thứ tự, các quan Hội-đồng kiểm kháng việc tang-nghi chực sẵn đặng nghinh tiếp thánh giá.

Đúng 9 giờ thì ngài đến nơi ngự vào xem tất cả các vật hạng, đến 9 giờ rưỡi thì Ngự giá hồi loan.

Vì đeo của mà hại con. — Ở tại xóm chợ An-hòa, vừa rồi có một nhà kia vì cho con đeo của mà xuýt nữa đứa bé bị hại.

Số là nhà ấy chỉ sinh được một đứa con gái, tuổi nay đã lên năm, cha mẹ cưng chiều như hoàng ngọc hòn trên tay. Nhà ấy tuy cũng chẳng giàu mà cũng không nghèo, vợ chồng đi may thuê viết mướn cũng đủ hồ khẩu. Bao nhiêu lòm ra chỉ để may sắm cho con. Vừa rồi hai vợ chồng mới làm cho con bé một cái kiểu một đôi bông nho nhỏ đeo cho con rồi lại đem con đi giao chơi đến nhà này kẻ đến nhà kia khoe mà con kẻ một mày cũng ngô nghĩnh nói năng chân lấy, đi đến đâu ai cũng ưa, cho quà bánh liệu mồm. Vì vậy mà nó ăn quen bén mùi thường ở một mình đến nhà nầy nhà kia luôn.

Vừa rồi nó theo mẹ nó đi chơi đến một nơi nhà bà con, trong khi mẹ nó đang mải chuyện trò thì nó ở chơi một mình ở ngoài đường, ngờ đâu đã có đứa hung đồ chực sẵn, chờ con bé ra khỏi cửa thì nó phỉnh đi mua bánh kẹo cho ăn, rồi rủ đem xuống bến bờ sông nó tét đè vào mồm rồi lột mất đôi bông tai và cái kiềng cổ con bé lấy. Con bé bị nạn kêu khóc chẳng được chỉ bết cựa cậy một mình, một hồi lâu nhờ có người ở ông thấy la lên chính đang khi mẹ nó bơ vơ đi tìm nó, nghe tiếng la chạy đến thì quả là con mình, liền cứu nó khỏi sự hiểm nguy song của nó đeo thì đã theo đứa hung đồ mà đi mất chẳng biết ai mà hỏi. Toiệt là may phúc thay.

Ấy đó, một cái gương sấu sờ đeo của hại mình chẳng những là con nít trẻ con thôi, cả những người đã lớn khôn cũng nên khi bị nguy hiểm vì của.

Những nhà có con cũng nên xem sự chuyện này mà ghi lòng.

Những kẻ khất cái ở xứ này. — Độ rày mùa gặt hái mới xong, giá gạo cũng chẳng lấy gì làm đắt lắm, vậy mà những kẻ khất cái ngày nào cũng đi đầy đường, nam phụ lão ấu đâu có cả, mà xem hình thì bọn khất cái ấy cũng chẳng phải là kẻ tật nguyền, xét ra là bởi vì thất nghiệp nên ngoài năm kia mà nay phải đi xin ăn, thật là thương hại vậy.

Có phải quả báo không ? — Ở chợ Thanh-lam vừa rồi mới xảy ra một chuyện quả báo rất ghê gớm, khiến cho ai xem thấy cũng phải kinh hồn, người cho là dị-đoan, kẻ cho là thực-sự, chẳng khẳng phán vậu chưa chắc ai là phải trái, vậy hãy lược thuật chuyện ấy như sau này :

Số là ở chợ ấy có một người nhà quê vốn là con một nhà hàng thịt lợn, may cha mẹ nó chết, sản nghiệp chẳng còn, thì nghề làm thịt lợn cũng nối được, nên đã xoay nghề lại hạ thịt cầy làm kế sinh nhai.

Đã hai mươi năm dư đến nay, một tay người nhà quê ấy hại đã biết bao là con cầy, nuốt là mấy khi có cái nạn chó dại năm trước thì nó lại ra nghề làm ăn rất phát tài, mỗi khi giết được con cầy làm thịt đem ra chợ bán quanh năm chỉ một nghề ấy mà cung đủ nuôi vợ con.

Cách vài ngày rày nó bị bệnh nặng khi đã gần chết thì tự nhiên nó phát ra tánh khờ dại rồi đến điên cuồng, cả ngày chỉ chạy, hai tay hai chân chẳng xuống đất như là con chó rồi tự ép đến sữa và tru như chó, làm như vậy đã ba ngày, đến ngày cuối cùng thì hộc máu ra đầy miệng rồi chết. — Người ta nói rằng vì người nầy giết chó quá nhiều, nên bị trời quả báo như vậy, có người lại nói vì người nầy ăn thịt chó dại nhiều quá mà nay phải phát chứng điên.

Hai điều ấy tưởng ắt cũng có một điều phải vậy.

Ai ăn cắp báo hoài hoài. — Cách ít lâu đây bản-quán có nói việc mất báo, việc ấy bản-quán có quyết đoán mấy điều rằng sự mất báo trong một năm chỉ có mấy thời kỳ mà thôi. Những thời kỳ ấy là tháng mars tháng juin septembre và décembre, trong bốn tháng ấy là bốn kỳ số quốc-trái thì lắm người thích xem số trúng và số độc đắc, cho nên trong mấy tháng ấy báo mất nhiều lắm. Ngoài bốn thời kỳ ấy ngoại thì lại còn những thời-kỳ mất báo khác nữa như là những kỳ có việc gì to sự gì hay tai báo lại mất nữa.

Mỗi một buổi sáng mai đi đến tòa sở nào cũng nghe người này kêu mất báo, người kia kêu mất báo, không thấy ngày kia không.

Nếu anh nhà báo phàn nàn mất báo, người rằng nhà báo không gởi cho, hoặc là quên gởi, song nhà báo chuyên về việc gởi giấp thì khi nào cũng cẩn thận, song sự gì mà bán bị mất là người người thích coi chuyện lạ mà chẳng muốn mua.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Lính khố đỏ với rạp hát. — Tối hôm 19 Janvier rồi việc mới rã với người bạn đi xem hát, không ngờ mới đến gần rạp thì thấy một tốp ước vài chục người lính khố đỏ, kẻ cầm dao, người cầm gậy ngăn đón lại không cho đi; bọn mình thấy vậy bèn trong nhau thế cũng kinh hãi, e rằng có việc gì, phải chịu đứng dừng lại đó. Được một lúc xảy nghe trong rạp tiếng kêu la Km-I, tiếng đánh đập đe dọa vang lừng, náo động xôn-xao, rất là dữ dội; rồi sau lại thấy trên ấy chở xuống một người bị trọng thương, và theo sau một tốp cũng bị thương, có cả quan cảnh-trưởng và linh cảnh-sát đi kèm. Mình cũng lấy làm quái ngạc quá, hỏi thăm mấy người đi sau mới nghe họ kể chuyện lại rằng : đó là linh khố đỏ nhân vì hôm trước có chuyện bất bình với người chủ rạp, nên nay họ họp nhau kéo đến phá rạp và đánh đập chủ rạp ta đã trả báo, họ lại đến đường, ngăn không cho khách đến xem, ai đi đi đến rạp rồi họ cũng đánh, họ lại phá đồ cả đến những gánh quà người rạp. Mấy người bị thương đi sau đó là khách xem hát bị nạn lây.

Ngay lúc đó thấy họ đem những người bị đánh vào nhà thương cả ; nghe nói người chủ rạp bị thương nặng lắm, bầm nát khắp mình-mẩy, nhất là hai chân bị đánh phũng to, và ở ngực nổi huyết tụ lên hơn một đám, sống mãi thì rạp hãn đi. Vào nhà thương quan thầy-thuốc trông thấy phải ngạc ngán và than trách sao chỉ đánh đập người ta tàn-bạo gớm man.

Hiện người chủ rạp còn đương nằm tại nhà thương, quan thầy thuốc đùng hết phương-pháp tận tâm cứu chữa, nhưng không biết có thể bảo toàn tính-mạng được hay chăng.

Thế là lần nay mình không xem hát, đến khi đi xem cũng những gặp lúc tan trò mà cả rạp cũng tan; thật đáng chán ngán thay ! Tay vậy mình cũng có được xem một tấn-kịch rất hay, nhưng là một tấn kịch rất phi thường không thấy mà không rằng mình sẽ ra sao !

Nghe nói mấy hôm sau có lính đi tuần phòng, và cảnh giữ rất là nghiêm cẩn ; nhờ thế các nhà lân cận mới được bình an và rạp vẫn còn khai diễn.

Một người đi xem hát lại cảo

KHÔNG ĐẮU RẺ BẰNG
Hiệu có bán : Mooi, Ciment, Sắt, Dui, Khóa, Cửa-phong, Sắt-bằng gỗ Lim, sơn-dầu và đồ các đồ phụ tùng làm xe Cao-su, các thứ bao gai, bao cói Dây gai tây, Dây day to, vân vân.....
Hiệu tôi vừa mới nhận ở bên Pháp gửi sang thứ sáp thơm sơn vào thực là mềm mịn, trắng đa, sạnh lắm, bạch ra, khô chậy. Nhất là sơn bánh thứ sáp nầy là thuốc rất công-hiệu như thần.
Hiệu tôi phát sau có bán rẻ thứ quần bốt máy mà bền, đã đẹp lại bền giá mỗi cái 0$45, 0$55, 0$60
Quý-khách mua buôn xin tính giá ra 1$ 20 /.
Nhà tại hiệu ĐỨC-LONG, 96, phố Mã máy, Hanoi.
3041

SÁCH LUẬT
Quan phó Bình-lương, *A. Deleon de la Batie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :
1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá..... 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá.... 8.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)
Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả
Bán lại báo-quán

Cách lịch-sự ở Hà-thành
Hiệu Café-Restaurant HIỆP-THÀNH, *số 29, phố Bờ-Hồ (Bd Francis Garnier), có đủ phòng ăn và phòng trọ rất sạch-sẽ, lịch-sự để nghênh-tiếp các quí-khách. Ngài nào ở xa, đánh giây thép về giữ phòng trước, thì bản-hiệu xin cho người ra gare đón và trông coi giúp việc, dài để hành-lý.*
3035

Rượu bổ-đào :
TONIQUE TONKINOIS
Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo ánh tự-nhiên in ra đấy, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!
Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Một-các phụng tôi chiếu dụ rằng :
Chiếu nay đoi được phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui được phòng chế-công để tỏ tình ơn-giá.
Khâm thử.

Nhân dịp tết Nguyên-đán ta sắp tới nơi, bản-hiệu tạm rút giá rượu
Tonique Tonkinois
để hiến liệt-qui gọi là tỏ tấm lòng thành của nhà hàng đối với bạn mua hàng vậy.
Kể từ ngày 20 Janvier 1926 đến 15 Février 1926 giá mỗi chai bán có 2$00.
Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các cáo bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

LỆ MUA BÁO
Xin nhắc lại để các ngài được biết rõng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy nếu quí ông nào mua thì gửi tiền cho ; kẻ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không gửi đi. Mua báo thì trả từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho tiện.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes
HANOI
GIÁ MẤY THỨ HÀNG

Nước Hoa Extraits FRANCELYS, *lọ dẹp*	*Mỗi lọ :*	2 fr. 25
Một lô phấn, các hiệu lớn đã các mùi, bán xoon.		6 fr. và 3 fr. 00
Gương cầm tay, có cạnh, bít kền, cán gập lại được 16 × 11 c/m.		11 fr. 00
Đồng-hồ đánh thức JAZ mạ kền, mặt trắng.		43 fr. 00
mặt nhấp nhánh		55 fr. 00
Đồng hồ quả quít có nắp mạ vàng, có trạm 18 lignes.	*Mỗi cái :*	5 $ 00
Cốc li cơ bằng kim khí mạ bạc, 6 cái cốc, có khay.	*Cả bộ :*	20 fr. 00
Kính gọng bằng nhựa, làm giả đồi mồi, mắt tròn 45 m/m, cốc Fiuzal.		6 fr. 50
Kéo để thêu, bằng thép bóng.		7 fr. 50
Cốc đựng li-cơ, thấy lính đúc, hình chóp nón.	*Một cái :*	1 fr. 50
Dây rệt trắng, bằng xành, có vẽ, 22 c/m.	*Một cái :*	3 fr. 50

3005
TÉLÉPHONE N° 128 — COMPTE COURANT N° 40 — Ann. Thu. MAGASINS RÉUNIS

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3001

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuốc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LACROIX, 20 21, Rue Philippe de Girard — PARIS 3044 m

---

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho

dễ tiêu,

khỏi ho và khỏi ngứa cổ

Cần cho những người hút thuốc lá. Chỉ có thứ thuốc đó là hay hơn, còn các thứ khác là giả cả.

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền.

3002 HANOI

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đến hỏi bản-quán, thì cho biết mấy số in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ký, để cho người tìm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc thân quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

ĐAU BẮP ĐÙI
ĐAU MÌNH MẨY
NHỨC GÂN CỐT
BỊNH NGOÀI DA
BẠC GAN

CŨNG VÌ MÁU NÓ LÀM CHO RA XẤU

Cội rễ nhiều chứng bịnh cũng ra thì cũng bởi máu, nó làm cho ra xấu, no sanh ra nhiều chứng, như là ngủ không yên giấc, nhức đầu, chóng mặt, xây xẩm, đau nhức gân cốt, bịnh ngoài da.

Máu xấu chạy không đều, phần nhiều những người đờn-bà hay có.

Nhứ sự tìm kiếm làu năm mới tìm ra một thứ thuốc hiệu :

DÉPURATIF RICHELET

Sự hay của thuốc *DÉPURATIF RICHELET* nó sửa máu rất thần-hiệu, phần nhiều mấy ông danh-y đều công nhận và chứng chắc nó đại tài.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Sedière ở main gauche tại tây, sai en.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hàng cái Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Bethort, BAYONNE (Basses Pyrénées).

3048 a

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu đuối, ăn không ngon và hay cảm rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thứ

Rượu bổ của ông Bác-sĩ J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa.

Giá bán: 2$25 một chai lít
1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng tiền

HANOI 3002

THỐC MỚI BÀI UỐNG VÀO LỖ MIỆNG, HIỆU

SIGMARGYL

THỂ THUỐC CHÍCH TRỊ

BỊNH TIÊM LA

LÀM RA VIÊN

uống khỏi lo phá khuấy hư động chi trong tì-vị, trong minh-mẩy cả

Có một mình thuốc này chế có trộn đủ ba vị đông trị bịnh tiêm la thuốc nay linh-nghiệm chẳng.

Có sách dẫn nghĩa chỉ rõ cách uống thuốc trị bịnh hiệu-nghiệm thế nào, cần quan Lãng-y PETITJEAN dặt để, gởi thơ hỏi xin

Ông LAFON ve LAGAZE. Bào-chế sẵn có tiệm thuốc ở HANOI

Một ve thuốc uống đặng một tháng

LABORATOIRE CHIMIOTHERAPIQUE, 2, Place du Théâtre-Français - PARIS

3044

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54. Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất **Pancréatine, Diastase và Pepsine.**

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

振 商 號

Trong người ta có ba sự nhai cán : ăn, mặc và ở. Nay sẽ kể về ăn, một món ăn dễ nhất cần là sách sẽ hợp vệ-sinh và có bổ ích cho người ta. Như thế hiệu Tchan-Xuong Công-ti chế ra các thứ bánh Tàu, bánh Tây, biscuit, các thứ kẹo Tây, kẹo nho rèo, kẹo gừn mềm, kẹo rừa, kẹo sữa bò và còn nhiều thứ bánh kẹo khác nữa không thể kể xuể được. Nguyên-liệu toàn dùng cực phẩm, chế pháp nhất là cần thận sạch sẽ vừa chang-hoàng lịch-sự làm quà bà con thực là đích đáng lắm. Các ngài chiếu-cố bản-hiệu thanh tâm cảm ơn vô cùng, gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Kính-cáo

Tổng-lý

WONG-KONG SANG

106, Rue des Voiles, Hanoi

3081

Nhà Bán-đồ « TÂM TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

GIÁ MỚI CỰC RẺ

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ . . . . . Một litre :* **2$10**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÈNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay.
Tiền gửi hàng phận người mua phải chịu

3083

Cần một người thợ mạ kền và một người phụ

HỎI TẠI :

GARAGE BOBILLOT

7, Bd Bobillot — HANOI

(Đến xin việc cần có chứng-chỉ)

3010

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rét phổi làm cho hay ho nặt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ ! Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

3001 **MÁU BÒ 1$40**

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

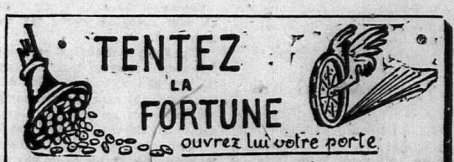
Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ RƯỚC

500.000 quan

Nếu được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đồng 15 quan tức đến rất về sau đúng làm 16 tháng mỗi tháng 20 quan, theo như luật ngày 12 mars 1900 chiếp 16 chắc chắn cho người mua.

Theo đúng số đến thì quí-khách nhận ngay được một số về được dự ngay cuộc rút số kỳ cho đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền tới 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số có các ngài lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số về những ngày :

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3046 d

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TỰ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**
TỰ BẢN NỘP RỒI : » **68.400.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGẠN NGÀY 30 JUIN 1294 : » **84.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).
Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết lộ.
Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quán :

TẠI ĐÔNG-PHÁP : Nam-kỳ : SAIGON. Trung-kỳ : TOURANE. Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI. Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG. Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.
TẠI VÂN-NAM : MÔNG-TỰ, VÂN-NAM-PHỦ.
TẠI TIÊM-LA : BANGKOK.
TẠI ANH THUỘC-ĐỊA : SINGAPORE.
TẠI TRUNG-HOA : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
TẠI PHI-CHÂU : DJIBOUTI.
TẠI TÂN-THẾ-GIỚI : NOUMÉA.
TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO : PAPEETE.
ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY. 3048

Hiệu viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

UỐNG RƯỢU QUINQUINA

PHẢI TÌM THỨ HIỆU CON VOI

(Quinquina Edouard Dubonnet & Labussière)

Thứ ấy mới bổ

Rất thơm ngon !

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)